

ЗАКОН

О ПРИВРЕМЕНОМ УРЕЂИВАЊУ ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН И ИСПЛАТУ ПЛАТА, ОДНОСНО ЗАРАДА И ДРУГИХ СТАЛНИХ ПРИМАЊА КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА

Члан 1.

Овим законом привремено се уређују основица, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде (у даљем тексту: основица), за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања, изабраних, именованих, постављених и запослених лица код корисника јавних средстава, с циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору.

Члан 2.

Корисници јавних средстава, у смислу овог закона, јесу:

- 1) директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије;
- 2) организације за обавезно социјално осигурање и корисници средстава тих организација;
- 3) директни и индиректни корисници буџетских средстава локалне власти у смислу закона којим се уређује буџетски систем;
- 4) јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти у смислу закона којим се уређује буџетски систем, као и правна лица основана од стране тих јавних предузећа;
- 5) правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у органима управљања, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години;
- 6) јавне агенције и друге организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама или су под контролом Републике Србије, односно локалне власти.

Одредбе овог закона примењују се и на обрачун и исплату зарада и других сталних примања у Народној банци Србије.

Одредбе овог закона не примењују се на кориснике јавних средстава који су основани међународним уговором, као ни на кориснике јавних средстава у којима се плате и друга стална примања утврђују у складу са међународним уговором.

Члан 3.

У овом закону платом се сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђена у складу са законом који уређује радне односе, односно плата изабраног, именованог и постављеног лица и запосленог код корисника јавних средстава утврђена у складу са законима који уређују плате у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама.

У овом закону основна нето плата јесте производ коефицијента и основице за обрачун и исплату плате, односно основна зарада по уговору о

раду закљученом у складу са законом који уређује радне односе, умањена за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање који се плаћају из зараде у складу са законом.

Другим сталним примањем код корисника јавних средстава, у смислу овог закона, сматра се накнада за рад изабраног, именованог и постављеног лица и саветника и посебног саветника функционера у органима Републике Србије и локалне власти, као и директора, односно управника или другог руководиоца корисника јавних средстава, који није засновао радни однос код корисника јавних средстава, накнада за рад чланова органа управљања и надзора код корисника јавних средстава, као и накнада за рад у сталним и повременим радним телима, радним групама, саветима и комисијама, код корисника јавних средстава, утврђена посебним прописима и општим и појединачним актима и финансирана из средстава тог или другог корисника јавних средстава, која у себи садржи порез и припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање.

Друго стално нето примање, у смислу овог закона, јесте друго стално примање умањено за порез и припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање.

Члан 4.

Ништаве су одредбе општег или појединачног акта (осим појединачног акта којим се плата повећава по основу напредовања) којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи, на основу којих се повећава износ плата и другог сталног примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Члан 5.

Основица за обрачун и исплату плата код корисника јавних средстава, утврђена законом, другим прописом или другим општим и појединачним актом, који је у примени на дан доношења овог закона, умањује се за 10%.

Запослени чија је основна нето плата пре почетка примене овог закона за пуно радно време била нижа од 25.000 динара задржава своју нето плату.

Уколико би се применом умањене основице у смислу овог закона утврдила основна нето плата нижа од 25.000 динара, том запосленом се за пуно радно време исплаћује основна нето плата у износу од 25.000 динара.

Запосленом који ради са непуним радним временом, плата се утврђује сразмерно његовом радном времену, а умањење се утврђује сразмерно умањењу плате коју би остварио за пуно радно време, за месец за који се врши исплата.

Члан 6.

Друга стална примања у нето износу умањују се за 10%.

Од умањења из става 1. овог члана изузимају се друга стална примања у нето износу нижем од 25.000 динара.

Уколико би се применом умањења из става 1. овог члана утврдило друго стално примање у нето износу нижем од 25.000 динара, то примање се исплаћује у износу од 25.000 динара.

Умањење из става 1. овог члана врши корисник јавних средстава који је исплатилац другог сталног примања.

Члан 7.

Корисници јавних средстава, изузев корисника из члана 2. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, којима се умањује планирани износ средстава за плате, односно износ за дотације организацијама обавезног социјалног осигурања, дужни су да у року од три дана од дана извршене коначне исплате плата за одређени месец на рачун прописан за уплату јавних прихода Републике Србије уплате разлику између укупног износа плата обрачунатих применом основице која није умањена у смислу члана 5. став 1. овог закона са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца и укупног износа плата обрачунатих применом умањене основице у смислу овог закона са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца.

Корисник јавних средстава који је исплатилац других сталних примања, изузев корисника из члана 2. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, дужан је да у року од три дана од дана извршене исплате за одређени месец на рачун прописан за уплату јавних прихода Републике Србије уплати разлику између укупног износа другог сталног примања који није умањен у смислу члана 6. став 1. овог закона и укупног износа другог сталног примања који је обрачунат са умањењем у смислу овог закона.

Обавезу уплате средстава у смислу ст. 1. и 2. овог члана има и Народна банка Србије.

Корисници јавних средстава из ст. 1. и 2. овог члана и Народна банка Србије припадајућа средства која су у обавези да уплате по ст. 1. и 2. овог члана не могу опредељивати нити користити за друге намене.

Члан 8.

Јавно предузеће основано од стране Републике Србије дужно је да приликом овере обрасца за обрачун и коначну исплату зарада достави министарствима надлежним за начин и контролу обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима доказ о уплаћеном износу средстава из члана 7. ст. 1. и 2. овог закона за претходну исплату и обрачунатом износу средстава из члана 7. ст. 1. и 2. овог закона за текућу исплату за то јавно предузеће и правна лица основана од стране тог јавног предузећа.

Јавно предузеће основано од стране локалне власти дужно је да приликом овере обрасца за обрачун и исплату зарада достави надлежном органу локалне власти доказ из става 1. овог члана за то јавно предузеће и правна лица основана од стране тог јавног предузећа.

Надлежни орган локалне власти је дужан да једном месечно, а најкасније до 10. у месецу за претходни месец достави министарствима надлежним за начин и контролу обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима извештај о извршеној уплати из члана 7. ст. 1. и 2. овог закона.

У случају да јавно предузеће из става 1. овог члана не изврши обавезу из члана 7. ст. 1. и 2. овог закона, министарства из става 1. овог члана неће извршити оверу обрасца за обрачун и исплату зарада, док се та обавеза не изврши.

У случају кад обавезу из члана 7. ст. 1. и 2. овог закона нису извршили корисници јавних средстава чији је оснивач локална власт, министар надлежан за послове финансија ће на предлог министарства надлежног за начин и контролу обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима решењем привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица јединици локалне власти, док се та обавеза не изврши.

Члан 9.

Влада ће, у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона, ускладити прописе и друге акте који се односе на основице, а чији је доносилац, са одредбама овог закона.

У року из става 1. овог члана ускладиће се и други општи акти којима је утврђена основица за обрачун и исплату плата код корисника јавних средстава на које се ти прописи и општи акти односе.

У року из става 1. овог члана ускладиће се и Уредба о поступку привремене обуставе преноса припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица аутономној покрајини, припадајућег дела пореза на зараде граду Београду, односно преноса трансферних средстава из буџета Републике Србије јединици локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број 49/13).

Члан 10.

Новчаном казном у износу од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице које је корисник јавних средстава, изузев Републике Србије и локалне власти, као и њихових органа, ако:

- 1) не изврши умањење плата у складу са чланом 5. став 1. овог закона;
- 2) не изврши умањење другог сталног примања у складу чланом 6. став 1. овог закона;
- 3) не изврши обавезу из члана 7. ст. 1–3. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу које је корисник јавних средстава, као и одговорно лице у органу Републике Србије и локалне власти, у износу од 50.000 до 150.000 динара.

Члан 11.

Надзор над применом овог закона врши министарство надлежно за послове финансија.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врше надлежне инспекције, у складу са законом.

Члан 12.

Овај закон примењује се почев од обрачуна и исплате плата, зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава за месец новембар 2014. године.

Члан 13.

Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 108/13) престаје да важи 1. новембра 2014. године.

Изузетно од става 1. овог члана, код корисника јавних средстава који до 1. новембра 2014. године нису исплатили плате и друга стална примања за месец октобар 2014. године и раније месеце, Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору примењиваће се и после 1. новембра 2014. године, закључно са исплатом плате односно другог сталног примања за месец октобар 2014. године.

Члан 14.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

УПУТСТВО
ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА О ПРИВРЕМЕНОМ УРЕЂИВАЊУ ОСНОВИЦА
ЗА ОБРАЧУН И ИСПЛАТУ ПЛАТА, ОДНОСНО ЗАРАДА И
ДРУГИХ СТАЛНИХ ПРИМАЊА КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА

Имајући у виду дилеме које су настале на почетку примене Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Министарство финансија даје инструкцију везану за примену појединих одредаба Закона.

Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник“ бр. 116/14) (у даљем тексту: Закон) **ступио је на правну снагу 28. октобра 2014. године, а примењује се почев од исплате плате, односно зараде за новембар 2014. године.**

ШТА ЈЕ ПО ЗАКОНУ ПРЕДМЕТ УМАЊЕЊА

Чланом 1. Закона утврђено је да се овим законом привремено уређују:

- основица,
- вредност радног часа,
- вредност бода и
- вредност основне зараде

за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица код корисника јавних средстава, с циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору.

Законом је утврђено да се основица која је утврђена законом, другим прописом или другим општим и појединачним актом, који је у примени на дан доношења овог закона, умањује за 10% (чл. 5. ст.1. Закона).

Под основном нето платом се подразумева производ коефицијента и основице за обрачун и исплату плате, односно основна зарада по уговору о раду, закљученом у складу са законом који уређује радне односе, умањена за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање који се плаћају из зараде у складу са законом. (чл. 3. ст. 2. Закона).

Друго стално нето примање, у смислу овог Закона, јесте друго стално примање, умањено за порез и припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање (чл. 3. ст. Закона).

Према томе, предмет умањења по Закону је:

- нето основица (вредност радног часа, вредност бода)
- нето основна зарада односно нето основна плата, као и
- нето друго стално примање.

Може се закључити да предмет умањења по Закону није плата односно зарада која у себи садржи све елементе који чине плату односно зараду у смислу закона којим су уређене плате, односно зараде. Одредбама Закона не мењају се одредбе закона којима је уређено шта чини зараду (плату), односно који су елементи

зараде (плате) запосленог, већ се привремено уређује основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Умањењем основице која је утврђена у члану 1. Закона, умањују се сва примања запослених из радног односа чија висина зависи од висине наведене основице.

Наведена одредба Закона значи да ће се приликом обрачуна и исплате увећања зараде (плате): за рад на државни и верски празник, прековремени рад и рад у сменама, применити одредбе Закона на тај начин, што ће се смањењем основице наведене у члану 1. Закона, смањити и основица за обрачун и исплату наведених накнада зарада (плата), у складу са законом.

ЗАШТИТА ПЛАТА (ЗАРАДА)

Запосленом чија је основна нето плата пре почетка примене овог закона за пуно радно време била нижа од 25.000 динара задржава своју нето плату (члан 5. став 2. Закона).

Уколико би се применом умањене нето основице у смислу Закона утврдила основна нето плата (зарада) у износу који је нижи од 25.000 динара, том запосленом се, за пуно радно време, исплаћује основна нето плата (зарада) од 25.000 динара (члан 5. став 3. Закона).

Примери:

Пример 1:

Основна нето плата запосленог за октобар 2014. године је била:

$1,2 * 19.001,43 = 22.801,72$ динара

Овом лицу се не умањује плата, односно не примењује се нова нето основица умањена за 10%, већ се наставља са обрачуном плате применом основне нето плате од 22.801,72 динара.

Пример 2:

Са запосленим је уговорена основна бруто зарада прерачуната на нето тако да износи 21.160 динара (минимална нето зарада). Овом запосленом се не врши умањење, већ се настаља са обрачуном зараде на бази затечене нето основне зараде од 21.160 динара.

Пример 3:

Основна нето плата за октобар 2014. године била је:

$1,45 * 19.001,43 = 27.552,07$ динара.

Применом умањене основице за 10%, основна нето плата за новембар 2014. године би била: $1,45 * 17.101,29 = 24.796,87$ динара.

Код обрачуна плате за овог запосленог полази се од основне нето плате од 25.000,00 динара.

исто тако :

Ако је са запосленим уговорена основна бруто зарада, која, прерачуната на нето пре примене Закона, износи 27.000,00 динара, по умањењу за 10%, она би била 24.300,00 динара.

При обрачуњу зараде за овог запосленог полази се од основне нето зараде од 25.000,00 динара.

ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ПЛАТА У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА И ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

1. Плате државних службеника и намештеника

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 19.001,43 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 17.101,29 динара

2. Плате судија, јавних тужилаца и заменици јавних тужилаца**

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 33.150,97 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 29.835,87 динара

** у 2014. години за судије основице се исплаћују 70% из извора 01 (буџетска средства) и 30% из извора 04 (сопствени приходи - судске таксе правосудних органа)

3. Плате председника и судије Уставног суда

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 33.150,97 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 29.835,87 динар

4. Плате запослених у:

- основном и средњем образовању
- високом образовању
- ученичком и студентском стандарду
- здравственој делатности
- заводима за социјалну заштиту
- заводима основаним у складу са Законом о основама система образовања и васпитања
- центрима за социјални рад
- установама социјалне заштите за смештај корисника и
- запослених у осталим јавним службама (републичког и локалног нивоа)

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године : 2.631,35 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.368,22 динара

5. Плате запослених у установама културе (републичког и локалног нивоа)

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године: 2.658,68 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.392,81 динара

6. Плате запослених у стручној служби Националне службе за запошљавање, Републичком Фонду за здравствено осигурање, Републичком фонду за ПИО и Централном регистру обавезног социјалног осигурања:

1) за прву групу послова из Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама:

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године : 3.995,74 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 3.596,17 динара

2) за другу групу послова из Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама:

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године : 3.790,10 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 3.411,09 динара

3) за трећу групу послова из Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама:

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године: 2.631,35 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.368,22 динара

7. Плате изабраних, постављених и запослених лица чије се плате финансирају из буџета локалне власти

- изабрана лица у органима територијалне аутономије и органима јединица локалне самоуправе

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 10.788,23 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 9.709,41 динара

8. Плате постављених лица у органима територијалне аутономије и органима јединица локалне самоуправе

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 2.321,70 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.089,53 динара

9. Плате запослених у органима територијалне аутономије и органима јединица локалне самоуправе

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 2.531,84 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 2.278,66 динара

- увећање по основу квалитета и резултата рада:

* за запосленог са средњом и нижим стручним спремама у јединицама локалне самоуправе - осим у граду Београду, одређује се тромесечно

Досадашњи износ основице (нето), од априла 2014. године 253,19 динара
Износ основице (нето) од новембра 2014. године: 227,87 динара